

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN.
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **Versterken Agentschap Landbouw en Zeevisserij/Uitzondering op de personeelsbesparingsdoelstelling**

Samenvatting

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt over de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering kan, op gemotiveerde vraag van de bevoegde vakminister en na het doorlopen van de bestaande procedures afwijkingen op de lopende personeelsbesparing toestaan. Na goedkeuring door de Vlaamse Regering kunnen deze afwijkingen aan de hand van de huidige rekenregels worden uitgesloten van de monitoring.

Met voorliggende nota wordt conform deze afspraken goedkeuring gevraagd voor een personeelsuitbreiding met 4 VTE bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, met het oog op een efficiënte en kwalitatieve uitvoering van de controleopdrachten in het kader van de zeevisserij.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt voor de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED.0324).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De laatste jaren is de dienst Visserij en meer bepaald het team controle, geconfronteerd met een steeds toenemende werkdruk ten gevolge van een meer strikte toepassing van de EU wetgeving en de gevolgen van de auditresultaten. Sedert januari 2024 is de geamendeerde controleverordening van kracht (Verordening (EU) 2023/2842 van het Europees Parlement en de Raad). Deze zal de komende jaren extra controlelast met zich meebrengen aangezien de regels op vlak van onder andere de traceerbaarheid, sanctiebepalingen, remote electronic monitoring en controle op de recreatieve visserij, worden verscherpt of bijkomende controleverplichtingen met zich meebrengen.

Er werden ook 2 ingebrekestellingen gelanceerd door de Europese Commissie t.a.v. België, Vlaanderen in het kader van de visserij. De ingebrekestelling rond 'wegen en traceerbaarheid' op 30 oktober 2020 en deze rond de 'aanlandplicht' van 12 november 2021. Deze eerste heeft geleid tot een Met Reden Omkleed Advies (MROA) op 6 april 2022. Voor beide dossiers is er overleg met de Europese diensten ter bespreking van de diverse acties om tegemoet te komen aan de elementen uit de ingebrekestellingen.

In het kader van de Europese regelgeving inzake de bestrijding van illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO) zullen we in de toekomst de vangstcertificaten voor de in- en uitvoer van visserijproducten beter dienen te controleren. Dit zal via een aantal arbeidsintensieve controles (bijvoorbeeld nakijken communautaire lijst IOO-vaartuigen, verifiëren echtheid vangstcertificaat, controleren quota voor bepaalde vissoorten, fysieke inspecties) moeten gebeuren.

Er zijn intussen al grote stappen gezet op vlak van controle bijvoorbeeld door de digitalisatie van de rapportering van vangsten, het elektronisch logboek, het tijdig doorsturen van de aanlandingsverklaringen, het verkrijgen van de transportdocumenten, verstevigen van de samenwerking met buitenlandse en binnenlandse controlediensten. Ook op vlak van Europese samenwerking met het EFCA (het European Fisheries Control Agency) zijn de opdrachten versterkt. Op vlak van controles op zee nemen we ook deel aan OPERA's, een dienstoverschrijdend controlegebeuren met kustwachtpartners als SPN, DG Scheepvaart en AAD&A.

We beschikken ook over een eigen RHIB (Rigid-hulled inflatable boat), die ons toelaat om controle op de professionele hengelaars of de recreatieve vissers te verrichten. Dit zijn maar enkele voorbeelden uit het geheel van acties die reeds zijn genomen of op til zijn om de controles én de handhaving op vlak van visserij te versterken om zo tegemoet te komen aan de Europese auditbemerkingen. De controle inspanningen die Vlaanderen moet leveren in navolging van Europese wetgeving zijn dus zeer groot.

B. VERSTERKING VISSERIJCONTROLE

Ter remediëring van de opmerkingen in de ingebrekestellingen werd er een analyse van de te verbeteren deelaspecten van de controlewerkzaamheden gemaakt. Al deze verbeterpunten vergen een aanzienlijke extra inzet van personeel. In deze nota wordt de focus gelegd op versterking van de gemeenschappelijke controleprogramma's en de Specifieke Acties (SA's) en Joint Deployment Plans (JDP's). Deze aspecten vergen de grootste inzet van middelen en zijn van groot belang voor de Europese Commissie en indirect ook voor de sector.

Gemeenschappelijk Controleprogramma's (CCP)

Er zijn twee common control programs (CCP's) actief: één met Frankrijk en één met Ierland. Dankzij het CCP kan men afwijken van de verplichting om te wegen voor transport. In de praktijk betekent dit dat de visserijproducten direct na aanlanding op transport gaan en pas bij aankomst in de veiling worden gewogen. Dit is erg belangrijk voor de Vlaamse vissersvaartuigen want omwille van het verbreken van de koudeketen wordt de vis vaak verkocht op de plaats waar het wordt gewogen.

Onder invloed van de ingebrekestelling rond 'wegen en traceerbaarheid' zijn we veel intensiever gaan inzetten op dit instrument. Dit leidt tot een numerieke stijging van het aantal follow-up inspecties. Een follow-up inspectie is het tweede deel van een inspectie die in Ierland of Frankrijk begonnen is en waarvan wij het tweede deel in België moeten vervolmaken. Het gaat steeds om nachtelijke opdrachten op korte termijn.

De economische return van de Belgische visserijsector zou naar alle waarschijnlijkheid positief beïnvloed worden als we ook met Nederland en Denemarken een CCP zouden kunnen afsluiten, wat wel tot het intensiever controleren van vangsten aangeland in die landen zou leiden. Op middellange termijn zou eventueel een CCP met Nederland mogelijk zijn.

Door deze intensievere samenwerking en de mogelijkheden voor uitbreiding naar andere lidstaten is de personeelsnood toegenomen met 2 VTE niveau B.

Specifieke acties (SA's) en Joint Deployments Plan (JDP's)

De Belgische vloot is wijdverspreid over de Europese wateren. Ze is actief in de Noordzee, de Noordwestelijke wateren en de Zuidwestelijke wateren. Elk jaar bepaalt het EFCA (het European Fisheries Control Agency) op basis van een uitgebreide risicoanalyse een aantal specifieke acties (SA's), op basis waarvan Joint Deployment Plans (JDP's) gecreëerd worden.

JDP's zijn gemeenschappelijke controleacties tussen en met andere Europese lidstaten die zich op het land, op zee en in de lucht kunnen afspelen. Vroeger was België op jaarbasis bij 1 à 2 SA's per gebied betrokken. De SA's en daaruit volgende JDP's zijn echter de laatste jaren enorm toegenomen en wij zijn bij de meeste ervan betrokken door de wijde spreiding van onze vissersvloot.

Daarnaast zet EFCA ook haar eigen middelen op zee in. Tot en met 2022 had het EFCA één platform voor visserijcontrole, maar sedert 2023 hebben zij er drie. Het EFCA krijgt zelf ook meer middelen om in te zetten maar zal, zoals in het verleden, blijven een beroep doen op de kustlidstaat of de vlaggenlidstaat van het gebied waarin zij opereren om mee aan boord te gaan. België is verplicht om medewerking aan het EFCA te verlenen.

Deze SA's en JDP's worden uitgewerkt in werkgroepen. Per gebied zijn er 3 niveaus waarop deze werkgroepen actief zijn, in casu betekent dit dat wij in 6 werkgroepen actief zijn. Voor elke meeting dient de lidstaat iemand van controle af te vaardigen. Deze meetings duren vaak meerdere dagen en vinden plaats in het buitenland. In 2023 bijvoorbeeld waren er 15 meetingdagen. Tweewekelijks zijn er voor beide gebieden ook nog online meetings over de JDP's.

Er worden dus meer SA's binnen de JDP's gedefinieerd, er worden meer risico's in kaart gebracht op Europees niveau waar ook meer controles tegenover staan. Er wordt op Europees niveau in controlevaartuigen geïnvesteerd maar de kustlidstaten moeten verplicht deelnemen aan de door hen gevraagde acties. Mensen die we op dit ogenblik hier op inzetten kunnen dan geen andere controletaken uitvoeren die ook essentieel zijn om aan de controle vereisten uit de verordeningen te voldoen.

Door deze extra controletaken op Europees niveau is er een bijkomende personeelsnood van 1 VTE niveau A en 1 VTE Niveau B.

Samenvattend gaat het over een versterking van 1 Niveau A – adjunct van de directeur en 3 niveau B – deskundigen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Personeel

Voorliggende beslissing betreft de versterking van de personeelscapaciteit van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Voor een voltijds personeelslid op niveau A111 (adjunct van de directeur) werd uitgegaan van een standaard loonkost van 80.809 euro op jaarbasis.

Voor een voltijds personeelslid op niveau B111 (deskundige) werd uitgegaan van een standaard loonkost van 59.300 euro op jaarbasis.

Dit resulteert in volgend overzicht (geraamde kostprijs op jaarbasis) (excl. werkmiddelen):

	Loonkost
1 niveau A – adjunct van de directeur*	80 809 euro
3 niveau B – deskundige *	177 900 euro
Totaal 4 VTE*	258 709 euro

*exclusief toekomstige loonindexeringen

De personeelskosten worden aangerekend op het controleprogramma Visserij gedurende de periode van het huidige EFMZVA-programma, waarbij 58% van de kosten worden gedragen door het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EFMZVA) en 42% door het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector (FIVA).

Op dit controleprogramma wordt voor de werkkosten (eenmalig + recurrent) gewerkt met het systeem van indirecte kosten van 15% (forfait) i.k.v. vereenvoudigde kostenopties.

Dit betekent: $258.709 \text{ euro} \times 0,15 = 38.806,35 \text{ euro}$ of een jaarlijkse kostprijs van: 297.515,35 euro.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 25 april 2024 gaat als bijlage 1.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het Budgettair Beleid werd aangevraagd op 26 april 2024

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken werd aangevraagd op 26 april 2024.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Om het beleid inzake visserijcontrole verder te optimaliseren is een verhoogde inzet van personeel binnen het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (+4 VTE) noodzakelijk, meer bepaald 1 VTE op niveau A111 (adjunct van de directeur), en 3 VTE op niveau B111 (deskundige).

Voor wat betreft de personeelsuitbreiding heeft de Vlaamse Regering op 9 september 2022 twee bijkomende afspraken gemaakt voor de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED.0324). Conform deze afspraken wordt voorliggende personeelsuitbreiding voor 4 VTE aangevraagd.

De eerder gevraagde engagementen inzake personeelsbesparingen binnen het beleidsdomein binnen de huidige legislatuur worden nagekomen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

De minister bevoegd voor de Zeevisserij staat in voor de opvolging van de genomen beslissing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan voorliggende uitbreiding van het personeelscontingent (4 VTE) met vrijstelling in het kader van de personeelsbesparingen, voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

